

2023. július 6. - A Steindl Imre Program Nonprofit Zrt. három évvel ezelőtt jelentette be, hogy három fontos budapesti épületnek állítaná vissza az ostrom és a világháború után elpusztított kupoláját.

Terveik szerint, ha mintaprogramjuk sikeres lesz, akkor a következő években a főváros további 50 állami és nem állami fenntartású épületének építészeti és városképi szempontból fontos tetőidomát és ornamentikáját állítanák vissza, amelyek a 477/2020. (X. 30.) kormányrendelet szerint nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű és kiemelten közérdekű beruházásnak fognak számítani.

A kormányhatározat azt is kimondta, hogy e beruházásokkal összefüggésben nem kell településképi véleményezési eljárást és építészeti-műszaki tervpályázati eljárást lefolytatni, továbbá településképi bejelentési eljárásnak sem lesz helye.

Az új jogszabályban az is szerepelt, hogy az épületeknek a háborús sérülések előtti, illetve a későbbi rombolást megelőző formáját és geometriáját, tetődíszzeit, illetve díszes tetőfelépítményeit kell visszakapnia, így ezek rekonstrukciója során az építménymagasság, az épület legmagasabb pontja, a szintterületi mutató és a beépítési magasság megengedett legnagyobb mértéke a sérülést és rombolást megelőző állapottal egyezik meg.

Vagyis, ha időközben az említett épületek környezetére más előírásokat alkottak volna a helyi rendeletekben, azokat a beruházás során nem kell figyelembe venni. Az épület eredeti méreteit a korabeli dokumentumok alapján fogják megállapítani. Az épületekre vonatkozó építészeti-műszaki dokumentáció elkészítésével a központi Építészeti-Műszaki Tervtanácsot bízta meg a kormány.

A modellprogram előkészítésével és megvalósításával a kormány értelemszerűen az Országház tágabb környezetének megújításával foglalkozó Steindl Imre Program Nonprofit Zrt.-t bízta meg, amely a felújítás előkészítésére 250 millió forintot kapott a 2020-as évi központi költségvetésből. Az állami fenntartású társaság első lépésként a korábban már említett három központi helyen fellelhető budapesti épület tetőidomát és kupoláját állítaná vissza.

Az egyik ilyen építmény a Kossuth Lajos térhez kapcsolódó Vértanúk tere 2. szám alatti dr. Klein Miksa ügyvéd építtette sarokház, amelyet 1904-ben adtak át Wellisch Gyula és Wellisch Sándor tervei szerint.

A másik visszakupolásítandó épület a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gellért tér 4. szám alatti „Kémiai” épülete lesz, amelyet szintén 1904-ben adtak át Czigler Győző tervei szerint. A korabeli építtető itt a Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium volt.

A harmadik rekonstruálandó épületet az ELTE Egyetem tér 1–3.–Szerb utca 10. szám alatti központi épületet nézték ki, amelyet 1900-ban avattak fel Herczegh Zsigmond és Baumgarten Sándor terve alapján. A megbízó annak idején szintén a Vallás és Közoktatásügyi Minisztérium volt.

Tornyok és kupolák az ég felé

Az Építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokat Támogató elektronikus Dokumentációs Rendszerben (ÉTDR) idén június 6-án jelent meg az ELTE 1667-ben alapított Állam és Jogtudományi karának Egyetem téri központjának 57,99 méter hosszú és 14,44 méter széles műemléki tetőidom-rekonstrukciójáról szóló tervei. Ennek megfelelően a jelenleg 26,54 méter magas épület visszanyeri az eredeti, több mint két emeletet átfogó hatalmas méretű, 567

négyszetméter alapterületű előadótérnek is alkalmas kupoláját, amelynek örök tudást szimbolizáló titáncinkből készített

aranyozott csúcspdíszével együtt így ismét 52,20 méteres lesz.

A kupola természetes sötétszürke palafedést kap francia fedési rendszerben. A szegélyeket előpatinázott titáncink élbádogozással fedik le. A díszműbádog műalkotásokat, az ovális ökörszem ablakokat, a nyomott számárhátívű ablakszemöldököket horganylemezzel fedik le. Mivel a régi-új tetőszerkezet teteje ismételten 32,65 méteres magasságban fog megvalósulni, így az utcafrontról nem látható napelemeket majd újra fel kell szerelni.

Ismételten kifaragják forrásvízi kemény mészkövekből a díszes pilasztereket, a balusztrádokkal ékesített attikát, a posztamenseket, a Tudást és az Igazságot ábrázoló allegorikus szobrokat, valamint ezek fölött az egyetem 1777-ben megalkotott nagycímerét is, amely a középpajzs kivételével ugyanaz volt, mint Mária Terézia királynő magyar címere. A Ratio Educationis alapján így a középpajzsba az 1665-ben megalkotott egyetemi címer került. A hátsó pajzs első sorába Horvátország, Dalmácia, Szlavónia, a másodikba Galícia és Lodomeria (Halics), a harmadikba Bosznia és Szerbia, a negyedikbe pedig Kunország (Havasalföld, Moldva, Bukovina és Besszarábia) és Bulgária címere fog kerülni. A herald tetejét a két puttó tartotta Szent Korona fogja megkoronázni. Jamrik Levente